

Rada
Evropské unie

Brusel 6. července 2021
(OR. en)

10157/21

**Interinstitucionální spis:
2021/0164 (NLE)**

**ECOFIN 642
CADREFIN 337
UEM 177
FIN 518**

PRÁVNÍ PŘEDPISY A JINÉ AKTY

Předmět: PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY o schválení posouzení plánu pro
oživení a odolnost Lotyšska

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY

ze dne ...

o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Lotyšska

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost¹, a zejména na článek 20 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

¹ Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Rozšíření onemocnění COVID-19 mělo na hospodářství Lotyšska rušivý dopad. V roce 2019 činil v Lotyšsku hrubý domácí produkt (HDP) na obyvatele 51,0 % průměru Unie. Podle prognózy Komise z jara 2021 reálný HDP Lotyšska klesl v roce 2020 o 3,6 % a očekává se, že v letech 2020 a 2021 klesne kumulativně o 0,3 %. K dlouhodobým aspektům s dopadem na střednědobou hospodářskou výkonnost patří zejména dodržování daňových předpisů, nedostatek kvalifikovaných pracovníků, neuspokojivé výsledky v oblasti zdraví a nedostatečná inovační výkonnost.

- (2) Ve dnech 9. července 2019 a 20. července 2020 vydala Rada v rámci evropského semestru doporučení pro Lotyšsko. Rada doporučila Lotyšsku zejména snížit daňové zatížení u osob s nízkou mzdou jeho přesunem na jiné zdroje, zejména kapitál a nemovitosti, a zlepšením dodržování daňových předpisů, a zajistit další pokrok s ohledem na pravidla pro boj proti praní peněz. Doporučila Lotyšsku také posílit záchrannou sociální síť a řešit sociální začlenění, zejména zlepšením přiměřenosti dávek zaručujících minimální příjem, minimálních starobních důchodů a příjmové podpory pro osoby se zdravotním postižením, zvýšit kvalitu a efektivitu vzdělávání a odborné přípravy, zejména v případě pracovníků s nízkou kvalifikací a uchazečů o zaměstnání, mimo jiné rozšířením účasti na odborném vzdělávání a přípravě a na vzdělávání dospělých, a posílit odolnost, přístupnost, kvalitu a nákladovou efektivitu systému zdravotní péče, mimo jiné poskytnutím dalších lidských a finančních zdrojů. Rada doporučila Lotyšsku zaměřit investice na zelenou a digitální transformaci, zejména na výzkum a inovace, čistou a efektivní výrobu a využívání energie, udržitelnou dopravu a digitální infrastruktury. Co se týká boje proti dopadům krize, Rada doporučila Lotyšsku poskytovat odpovídající podporu příjmu skupinám, které jsou krizí postiženy nejvíce, a zmírnit dopady krize na zaměstnanost, mimo jiné prostřednictvím pružného uspořádání práce, aktivních opatření na trhu práce a příslušných dovedností.

Doporučila Lotyšsku taktéž zvýšit odpovědnost a efektivitu ve veřejném sektoru, zejména pokud jde o místní orgány a státní a obecní podniky, a zlepšit režim střetu zájmů. Po posouzení pokroku při provádění těchto doporučení určených Lotyšsku v době předložení plánu pro oživení a odolnost (dále jen „plán“) Komise konstatuje, že bylo dosaženo významného pokroku s ohledem na doporučení týkající se fiskální politiky, boje proti praní peněz, podpory příjmu a podpory likvidity s cílem bojovat proti dopadům krize.

- (3) V doporučení Rady týkajícím se hospodářské politiky eurozóny se členským státům eurozóny doporučovalo přijmout mimo jiné prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost opatření k zajištění orientace politiky, která podporuje oživení, a k dalšímu zlepšování konvergence, odolnosti a udržitelného růstu podporujícího začlenění. V doporučení Rady se členským státům eurozóny doporučovalo rovněž posílit vnitrostátní institucionální rámce, zajistit makrofinanční stabilitu a dokončit hospodářskou a měnovou unii a posílit mezinárodní úlohu eura.

- (4) Dne 30. dubna 2021 předložilo Lotyšsko Komisi v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 svůj národní plán. Vnitrostátní odpovědnost za plány pro oživení a odolnost je základem jejich úspěšného provádění a trvalého účinku na úrovni členských států a důvěryhodnosti na evropské úrovni. Podle článku 19 nařízení Komise (EU) 2021/241 posoudila relevanci, účinnost, účelnost a soudržnost plánu v souladu s pokyny pro posuzování uvedenými v příloze V uvedeného nařízení.
- (5) Plány by měly sledovat obecné cíle Nástroje pro oživení a odolnost zřízeného nařízením (EU) 2021/241 (dále jen „nástroj“) a Nástroje Evropské unie na podporu oživení vytvořeného nařízením Rady (EU) 2020/2094¹ s cílem podpořit oživení po krizi COVID-19. Měly by podporovat hospodářskou, sociální a územní soudržnost Unie, a to přispěním k šesti pilířům uvedeným v článku 3 nařízení (EU) 2021/241.
- (6) Provádění plánů členských států bude představovat koordinované úsilí v oblasti reforem a investic v celé Unii. Prostřednictvím koordinovaného a současného provádění těchto reforem a investic a realizace přeshraničních projektů a projektů, jichž se účastní více zemí, se budou tyto reformy a investice vzájemně posilovat a vytvářet pozitivní vnější efekty v rámci celé Unie. Přibližně jedna třetina dopadu nástroje na růst a zaměstnanost v členských státech bude proto pocházet z vnějších efektů z ostatních členských států.

¹ Nařízení Rady (EU) 2020/2094 ze dne 14. prosince 2020, kterým se zřizuje Nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po krizi COVID-19 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 23).

Vyvážená reakce přispívající k šesti pilířům

- (7) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. a) a přílohou V kritériem 2.1 nařízení (EU) 2021/241 představuje plán do velké míry (hodnocení A) komplexní a přiměřeně vyváženou reakci na hospodářskou a sociální situaci, čímž vhodně přispívá ke všem šesti pilířům uvedeným v článku 3 uvedeného nařízení, a zohledňuje specifické výzvy a přidělené finanční prostředky dotčeného členského státu.
- (8) Plán Lotyšska obsahuje vyvážený soubor reforem a investic zaměřených na řešení hlavních výzev země, stimulaci oživení po krizi COVID-19 a vytvoření základu pro dlouhodobý růst. Plán zahrnuje 85 opatření, která řeší hlavní výzvy Lotyšska a oblasti politiky s evropským významem, týkají se tudíž všech šesti pilířů. Plán obsahuje šest složek: zelenou transformaci, digitální transformaci, snížení nerovností, zdraví, produktivitu a právní stát. Cíle jednotlivých složek se doplňují a reformy zvyšují dopad souvisejících investic, zejména zajištěním strukturálních změn a zvýšením účasti a financování ze strany soukromého sektoru.
- (9) Plán se soustředí na hlavní výzvy Lotyšska, jimiž jsou zelená a digitální transformace, sociální vyloučení, zdravotní péče, regionální rozdíly, digitální dovednosti a vzdělávání dospělých a vysokoškolské vzdělávání, konvergence a růst produktivity, včetně výzkumu a inovací a podpory podnikových investic, a správní kapacita, mimo jiné daňová správa, zadávání veřejných zakázek a systém soudnictví.

Řešení všech nebo významné části výzev identifikovaných v příslušných doporučeních pro jednotlivé země

- (10) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) a přílohou V kritériem 2.2 nařízení (EU) 2021/241 se očekává, že plán přispěje k účinnému řešení všech nebo významné části výzev (hodnocení A) uvedených v příslušných doporučeních pro jednotlivé země, včetně jejich fiskálních aspektů, určených pro Lotyšsko nebo výzev uvedených v jiných relevantních dokumentech, které Komise oficiálně přijala v rámci evropského semestru.
- (11) Lze mít za to, že doporučení související s bezprostřední reakcí fiskální politiky na pandemii do oblasti působnosti lotyšského plánu nespádají, a to bez ohledu na skutečnost, že Lotyšsko v letech 2020 a 2021 obecně reagovalo přiměřeně a dostatečně na okamžitou potřebu podpory ekonomiky fiskálními prostředky v souladu s ustanoveními o obecné únikové doložce Paktu o stabilitě a růstu. Doporučení týkající se dosažení střednědobého rozpočtového cíle v roce 2020 již navíc není relevantní, a to jak kvůli uplynutí příslušného rozpočtového období, tak kvůli aktivaci obecné únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu v březnu 2020 v důsledku krize COVID-19.

- (12) Plán zahrnuje rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které přispějí k účinnému řešení všech nebo významné části hospodářských a sociálních výzev uvedených v příslušných doporučeních Rady určených Lotyšsku v rámci evropského semestru v letech 2019 a 2020; jedná se zejména o výzvy v oblasti zdravotní péče (jako například odolnost, přístupnost, kvalita a nákladová efektivnost odvětví zdravotní péče), vzdělávání a dovedností (jako například kvalita a efektivita vzdělávacího systému a digitální dovednosti), sociálního začleňování (jako například dávky zaručující minimální příjem), výzkumu a inovací, investic (jako například zelená a digitální transformace, dostupné bydlení), veřejné správy a podnikatelského prostředí.

- (13) Z hlediska zlepšování životní úrovně obyvatel zůstává pro Lotyšsko hlavní výzvou pokračující konvergence. Reformy a investice v oblasti dovedností, vzdělávání a odborné přípravy, zdravotní péče a sociálního začlenění by měly přispět ke zvýšení produktivity Lotyšska a jeho dlouhodobému růstu podporujícímu začlenění. Plánují se významné investice do opatření v oblasti prohlubování dovedností a změny kvalifikace, která mají pracovním silám poskytnout potřebné dovednosti a nové cenově dostupné bydlení ke zlepšení regionální mobility pracovníků. V plánu jsou obsaženy reformy a investice ke zlepšení odolnosti a přístupnosti systému zdravotní péče, na podporu poskytování integrovaných pečovatelských služeb a ke zvýšení kapacity zdravotnických zařízení pro přizpůsobení se krizovým situacím. Plán přispěje k řešení sociálních výzev, a to dalším zlepšením systému podpory minimálního příjmu, prostřednictvím mechanismu roční valorizace a jeho spojením s vývojem mediánového příjmu. K dosažení pokroku při řešení stávajících výzev by měly přispět i další investice do přístupnosti a infrastruktury pro rehabilitaci osob s omezenou schopností pohybu a orientace a se zdravotním postižením, jakož i investice do dlouhodobé péče o starší osoby.

- (14) Plán významně zvyšuje investice do výzkumu a inovací a podporuje různé reformy veřejné správy. Snižuje rovněž socioekonomické náklady zelené a digitální transformace a současně zohledňuje regionální rozdíly. Plán usiluje o dosažení významné změny roztržitého řízení inovačního systému a vytváří udržitelné inovační ekosystémy, čímž podporuje vyšší celkové investice. Plánují se významné investice do zelené a digitální transformace, mimo jiné investice do energetické účinnosti, modernizace elektrizační soustavy, informačních systémů veřejného sektoru, základních a pokročilých digitálních dovedností, a to ve veřejném i soukromém sektoru. Opatření ke zlepšení intermodální dopravní infrastruktury v Rize a jejím okolí mají usnadnit mobilitu pracovníků a pomoci omezit rostoucí spotřebu energie a emise skleníkových plynů z osobních automobilů. Za účelem odstranění regionálních rozdílů navazuje plán na správně územní reformu a obsahuje významné investice do průmyslových parků, městské dopravy, opravy silnic, škol a cenově dostupného bydlení. Odpovědnost a efektivita ve veřejné správě by se měla zvýšit v důsledku reform a investic v oblasti boje proti šedé ekonomice a hospodářské kriminalitě, zlepšení systému zadávání veřejných zakázek a inovací ve veřejném sektoru. Očekává se, že v rámci plánu bude pokračovat práce na provádění strategie boje proti praní peněz, a to reformou spolupráce, výměny informací a systémů vzdělávání u donucovacích orgánů podílejících se na zjišťování, vyšetřování a souzení hospodářské trestné činnosti za současného posilování jejich technické způsobilosti.

Příspěvek k potenciálu růstu, tvorbě pracovních míst a hospodářské, sociální a institucionální odolnosti

- (15) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. c) a přílohou V kritériem 2.3 nařízení (EU) 2021/241 se očekává, že plán bude mít velký dopad (hodnocení A) na posílení potenciálu růstu, tvorbu pracovních míst a hospodářskou, sociální a institucionální odolnost Lotyšska, a tím napomůže provádění evropského pilíře sociálních práv, mimo jiné podporou politik ve prospěch dětí a mládeže, a zmírní hospodářský a sociální dopad krize vyvolané onemocněním COVID-19, čímž přispěje ke zvýšení hospodářské, sociální a územní soudržnosti a konvergence v Unii.
- (16) Simulace provedené útvary Komise prokazují, že plán může spolu s dalšími opatřeními v rámci Nástroje Evropské unie na podporu oživení do roku 2026 zvýšit HDP Lotyšska o 2 %, přičemž nezahrnují možný pozitivní dopad strukturálních reforem, jenž může být značný. Program stability Lotyšska z roku 2021 ukazuje jasný efekt plánu z hlediska adicionality, neboť se očekává, že objem veřejných investic bude podstatně vyšší než před pandemií, tj. v období 2021–2024 bude v průměru činit více než 5,9 % HDP oproti průměrně 5,1 % HDP v období 2017–2019.

- (17) Ve střednědobém až dlouhodobém horizontu posílí lotyšský potenciál růstu investice a reformy v oblasti zelené a digitální infrastruktury, regionálního rozvoje, výzkumu a inovací, jakož i rozsáhlé programy podpory podnikových investic. Investice a související reformy týkající se dopravního systému v Rize podpoří konkurenceschopnost města a jeho schopnost přilákat investice a talenty. Opatření na podporu soukromých investic do větrné energie přispějí k dosažení cílů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a pomohou zemi stát se konkurenceschopným nízkouhlíkovým hospodářstvím. Režimy podpory podnikových investic urychlí úsilí Lotyšska o zvýšení vývozní kapacity a růst produktivity, přičemž se bude vycházet ze základů průmyslu, tj. inovací, hospodářské soutěže a silného a řádně fungujícího jednotného trhu. Lotyšský plán předpokládá investice a reformy zaměřené na zlepšení dovedností obyvatelstva. Investice do bydlení a infrastruktury v okrajových regionech zvýší příležitosti k růstu zaostávajících lotyšských regionů. Tato opatření společně řeší dlouhodobé problémy lotyšského hospodářství – nízké výdaje na inovace, nízkou míru zavádění moderních technologií a rovněž značné regionální rozdíly.

- (18) Investice a reformy, které mají zlepšit sociální začleňování a zdravotní péči, posílí podle očekávání sociální soudržnost a sociální ochranu. Zavedení valorizace dávek zaručujících minimální příjem by mělo zajistit, aby byly dávky každoročně upraveny podle růstu mezd, což přispěje k jejich přiměřenosti. Spolu se zvýšením prahové hodnoty minimálního příjmu na nejméně 20 % mediánového příjmu by tato opatření měla dle předpokladů snížit příjmovou nerovnost a zvýšit efektivnost sociálních transferů, což bylo identifikováno jako jedna z nejvýznamnějších sociálních výzev v Lotyšsku. Dále se očekává, že investice do zdravotní infrastruktury ve spojení s reformou zaměřenou na přilákání dalších lidských zdrojů do zdravotnictvílepší přístupnost zdravotní péče, jejíž nedostatek se dotýká především osob s nízkou mzdou a osob žijících v okrajových oblastech.

Zásada „významně nepoškozovat“

- (19) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. d) a přílohou V kritériem 2.4 nařízení (EU) 2021/241 se očekává, že plán zajistí, aby žádné opatření pro provádění reforem a investičních projektů v něm zahrnuté významně nepoškozovalo environmentální cíle (hodnocení A) ve smyslu článku 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852¹ (zásada „významně nepoškozovat“).

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13).

- (20) Posouzení týkající se dodržování zásady „významně nepoškozovat“, které Lotyšsko poskytlo ve svém plánu, bylo provedeno v souladu s technickými pokyny uvedenými v oznámení Komise nazvaném „Technické pokyny k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost“¹. Zahrnuje šest environmentálních cílů ve smyslu článku 17 nařízení (EU) 2020/852, konkrétně se jedná o zmírňování změny klimatu, přizpůsobování se změně klimatu, udržitelné využívání a ochranu vodních a mořských zdrojů, přechod na oběhové hospodářství, prevenci a omezování znečištění a ochranu a obnovu biologické rozmanitosti a ekosystémů. Vliv na životní prostředí se posuzuje na úrovni jednotlivých opatření, tzn. jedno individuální posouzení pro každou reformu nebo investici. V případě potřeby navrhlo Lotyšsko provedení zmírňujících opatření, aby se zabránilo významnému poškození. Tak je tomu zejména u opatření k ochraně před povodněmi, u nichž byl soulad se zásadou „významně nepoškozovat“ zajištěn zařazením konkrétního milníku. Investice do ochrany před povodněmi mají proto zajistit důsledné dodržování právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí a rovněž nezhoršování stavu vodních recipientů. Oprava silnic je spojena s investicemi do dekarbonizace dopravy s cílem zabránit poškození cíle týkajícího se zmírňování změny klimatu.

¹ Úř. věst. C 58, 18.2.2021, s. 1.

Příspěvek k zelené transformaci, včetně biologické rozmanitosti

- (21) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. e) a přílohou V kritériem 2.5 nařízení (EU) 2021/241 obsahuje plán opatření, která velkou měrou (hodnocení A) přispívají k zelené transformaci, včetně zachování biologické rozmanitosti, nebo k řešení výzev, které z této transformace vyplývají. Na opatření podporující cíle v oblasti klimatu připadá částka, která představuje 37,6 % celkových finančních prostředků přidělených na plán, jak bylo vypočteno podle metodiky uvedené v příloze VI nařízení (EU) 2021/241. V souladu s článkem 17 uvedeného nařízení plán odpovídá informacím obsaženým ve vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu na období 2021–2030.

- (22) Lotyšský plán se zaměřuje především na udržitelnou mobilitu. Přeměna řížské metropolitní oblasti a související program investic do ekologizace městské veřejné dopravy a infrastruktury by měly významně přispět k dekarbonizaci lotyšského odvětví dopravy. Plán zahrnuje také opatření zaměřující se na zlepšení energetické účinnosti budov s více bytovými jednotkami a veřejných budov a podniků a modernizaci elektrizační soustavy. To by mělo přispět ke zvýšení energetické účinnosti a snížení emisí skleníkových plynů ve stavebním odvětví. Plán se zaměřuje také na přizpůsobování se změně klimatu díky investicím pro předcházení povodním a lesním požárům, což by mělo přímo přispět k cíli týkajícímu se přizpůsobování se důsledkům změny klimatu. Plán neobsahuje žádná opatření zaměřující se na biologickou rozmanitost. Některá opatření k zmírňování změny klimatu však mohou přinést prospěch i ochraně biologické rozmanitosti, neboť změna klimatu představuje jednu z hlavních hrozeb pro biologickou rozmanitost.

Příspěvek k digitální transformaci

- (23) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. f) a přílohou V kritériem 2.6 nařízení (EU) 2021/241 plán obsahuje opatření, která velkou měrou (hodnocení A) přispívají k digitální transformaci nebo k řešení výzev, které z ní vyplývají. Na opatření podporující digitální cíle připadá částka, která představuje 21 % celkových finančních prostředků přidělených na plán, jak bylo vypočteno podle metodiky uvedené v příloze VI nařízení (EU) 2021/241.

- (24) Digitální opatření zařazená v plánu se týkají různých aspektů digitální transformace a zahrnují veřejný a soukromý sektor, dovednosti a konektivitu, přičemž je pozornost věnována zvýšení konkurenceschopnosti lotyšské ekonomiky ve střednědobém a dlouhodobém horizontu. K hlavním výzvám Lotyšska v digitální oblasti patří nedostatečné základní digitální dovednosti, nízká míra zavádění digitálních řešení ze strany podniků, jakož i nedostatek odborníků na informační a komunikační technologie, což má dopad na dostupnost pracovníků, konkurenceschopnost, odolnost, využívání služeb elektronické veřejné správy i inovace. V reakci na to obsahuje lotyšský plán značné investice do základních a pokročilých digitálních dovedností. Lotyšský plán zahrnuje rovněž opatření pro digitální modernizaci veřejné správy a digitální transformaci veřejných služeb, včetně centralizovaných veřejných řešení. Plán řeší výzvy spojené s digitální transformací také tím, že podporuje digitální transformaci podniků a vytváří lepší prostředí pro výzkum a inovace s opatřeními ke zlepšení digitalizace malých a středních podniků, jakož i stanovením potřebného rámce pro účast Lotyšska v síti evropských center pro digitální inovace. Plán zahrnuje opatření pro zavádění vysokorychlostního širokopásmového připojení, což by mělo dále zlepšit digitální infrastrukturu.

Trvalý účinek

- (25) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. g) a přílohou V kritériem 2.7 nařízení (EU) 2021/241 se očekává, že plán bude mít na Lotyšsko do velké míry (hodnocení A) trvalý účinek.

- (26) Předpokládá se, že provedení plánovaných reforem a investic přinese strukturální zlepšení v ekonomice. Reforma řízení vysokoškolských institucí by měla mít konkrétně trvalý účinek na kvalitu vzdělávání a výzkumu v Lotyšsku. K dalším opatřením patří reformy zaměřené na posílení digitalizace a podporu digitálních dovedností, reorganizací obcí, reformu daňové správy k omezení šedé ekonomiky a strategie pro centralizaci a profesionalizaci zadávání veřejných zakázek. Strukturální zlepšení se očekávají rovněž v důsledku uskutečnění investic, které se zaměřují na zajištění vyšší energetické účinnosti budov prostřednictvím renovace, investic do digitalizace, na podporu správně územní reformy, do zdravotní infrastruktury fakultních a krajských nemocnic, do infrastruktury pro poskytovatele sekundární ambulantní péče a do infrastruktury pro průmyslové parky.
- (27) Trvalý účinek plánu lze zvýšit rovněž prostřednictvím synergií mezi plánem a jinými programy, včetně těch financovaných z fondů politiky soudržnosti, zejména prostřednictvím věcného řešení hluboce zakořeněných územních problémů a podporou vyváženého rozvoje.

Sledování a provádění

- (28) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. h) a přílohou V kritériem 2.8 nařízení (EU) 2021/241 jsou opatření navrhovaná v plánu přiměřená (hodnocení A) k zajištění účinného sledování a provádění plánu, včetně navrženého harmonogramu, milníků, cílů a souvisejících ukazatelů.
- (29) Lotyšský plán představuje administrativní organizaci postupu jeho provádění v Lotyšsku, jež by mělo být zajištěno v kontextu stávajících vnitrostátních pravidel pro provádění fondů ve sdíleném řízení. Plán podává přehled plánovaných postupů monitorování a podávání zpráv a jednoznačně vymezuje aktéry a jejich úlohy a odpovědnost v souvislosti s prováděním úkolů vnitřní kontroly. Koordinací provádění plánu bude pověřeno ministerstvo financí, zatímco Státní kancléřství, odvětvová ministerstva a Ústřední agentura pro financování a uzavírání smluv by měly zajistit a sledovat jeho provádění. Mílníky a cíle jsou věrohodné a navrhované ukazatele jsou relevantní a spolehlivé. Opatření obsažená v plánu jsou do určité míry roztržštěná, což má za následek vysoký počet milníků a cílů. Ty jsou zpravidla odloženy do roku 2026, zejména v případě investic do infrastruktury a horizontálních režimů podpory podnikových investic.

- (30) Členské státy by měly zajistit, aby finanční podpora v rámci nástroje byla uznána a bylo o ní informováno v souladu s článkem 34 nařízení (EU) 2021/241. Na pomoc při provádění svých plánů mohou členské státy požádat o technickou podporu v rámci Nástroje pro technickou podporu zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/240¹.

Výpočet nákladů

- (31) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. i) a přílohou V kritériem 2.9 nařízení (EU) 2021/241 je odůvodnění výše odhadovaných celkových nákladů plánu uvedené v plánu ve střední míře (hodnocení B) přiměřené a věrohodné, je v souladu se zásadou nákladové efektivity a je úměrné očekávanému účinku na ekonomiku a společnost členského státu.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/240 ze dne 10. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro technickou podporu (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 1).

- (32) Lotyšsko poskytlo individuální odhady nákladů pro všechny investice obsažené v plánu. Rozpis nákladů je obecně podrobný a náležitě odůvodněný. Odhady se zakládají na porovnání s minulými investicemi podobné povahy a na analýze trhu a cen. Z posouzení odhadů nákladů a souvisejících podpůrných dokladů vyplývá, že většina nákladů je řádně odůvodněná a přiměřená. Částky navrhované pro financování se pokládají za vhodné a má se za to, že zajišťují věrohodnost odhadů nákladů ve střední míře. Ačkoliv se náklady většiny opatření považují za vysoce věrohodné (což znamená, že odhadované náklady jsou v dolní až střední části rozpětí v porovnání s náklady na podobné reformy nebo investice), existuje omezený soubor opatření, u nichž se výpočet nákladů pokládá za věrohodný v nízké míře. Odhadované celkové náklady plánu jsou v souladu se zásadou nákladové efektivnosti a jsou úměrné očekávanému účinku na ekonomiku a společnost členského státu.

- (33) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. j) a přílohou V kritériem 2.10 nařízení (EU) 2021/241 jsou opatření navržená v plánu přiměřená (hodnocení A) pro prevenci, odhalování a nápravu korupce, podvodů a střetů zájmů při využívání finančních prostředků poskytnutých na základě uvedeného nařízení a očekává se, že opatření účinně zabrání dvojímu financování na základě uvedeného nařízení a z jiných programů Unie. Tímto není dotčeno uplatňování jiných nástrojů pro prosazování a vymáhání dodržování právních předpisů Unie, mimo jiné pro prevenci, odhalování a nápravu korupce, podvodů a střetů zájmů a pro ochranu rozpočtu Unie v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092¹.
- (34) Systém kontroly a opatření navrhovaná v plánu se zakládají na spolehlivých postupech a strukturách využívaných ve stávajícím vnitrostátním rámci pro provádění strukturálních fondů. Plán jasně vymezuje aktéry (orgány/subjekty) a jejich úlohy a odpovědnost v souvislosti s prováděním úkolů vnitřní kontroly. Příslušné funkce jsou náležitě odděleny. Systém kontroly a další relevantní opatření, včetně opatření o shromažďování a zpřístupňování údajů o konečných příjemcích, jsou přiměřené.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 1).

- (35) Celková opatření schválila lotyšská vláda dne 18. srpna 2020. Předtím než bude zahájeno provádění plánu, se očekává přijetí dalších prováděcích aktů. To nebrání posouzení popsaných postupů a struktur. Lotyšské orgány by měly poskytnout aktuální informace o přijetí těchto aktů a příslušné povinnosti by měly být stanoveny v dohodě, která má být uzavřena podle čl. 23 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 (dále jen „dohoda o financování“).
- (36) Lotyšsko uvedlo, že stávající nástroje IT mohou případně vyžadovat úpravu nebo nový vývoj, například pokud jde o modul Nástroje pro oživení a odolnost v rámci informačního systému pro řízení fondů politiky soudržnosti (KPVIS), a používání přechodných nástrojů IT ke splnění zvláštních požadavků na řízení a podávání zpráv popsaných v plánu. V souladu s čl. 20 odst. 5 písm. e) nařízení (EU) 2021/241 by Lotyšsko mělo provést tuto úpravu stávajících nástrojů IT k dosažení souladu s článkem 22 uvedeného nařízení a potvrdit stav jejich provádění při podání první žádosti o platbu. Nebude-li se tato žádost o platbu zakládat plně na funkcích pozměněných nástrojů IT popsaných v plánu, měla by být vypracována zvláštní zpráva o auditu systému. Ve zprávě by měly být analyzovány případné zjištěné související nedostatky a přijatá či plánovaná nápravná opatření.

Soudržnost plánu

- (37) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. k) a přílohou V kritériem 2.11 nařízení (EU) 2021/241 obsahuje plán do značné míry (hodnocení A) opatření k provádění reforem a veřejných investičních projektů představujících ucelené činnosti.

- (38) Lotyšský plán je soudržný s konzistentními, vzájemně se posilujícími reformami a investicemi a synergiami mezi jednotlivými složkami. Plán obsahuje opatření k provádění reforem a veřejných investičních projektů představujících ucelené činnosti. Šest složek rozčleňuje investice a reformy a ukazuje jejich tematický vztah a vzájemné vazby. Soudržnost je zajištěna i v rámci složek s investicemi doprovázenými příslušnými reformami i mezi jednotlivými složkami plánu. Složky obsažené v plánu tvoří jednotný rámec pro reformy a investice, jejichž hlavním úkolem je podpora produktivity, snížení nerovností a prosazování zelené a digitální transformace. Šest složek se vzájemně posiluje a s ohledem na své cíle jsou tyto složky soudržné.

- (39) Co se týče rovnosti žen a mužů a rovných příležitostí pro všechny, plán popisuje výzvy v souvislosti s rovností žen a mužů a potřebami osob se zdravotním postižením. Plán rovněž objasňuje, které investice mají dle očekávání přispět k překonání zjištěných problémů. Lotyšský plán předpokládá provedení různých opatření na podporu rovnosti žen a mužů a rovných příležitostí. S cílem řešit zvláštní potřeby osob se zdravotním postižením obsahuje plán opatření, které má zajistit přístupnost veřejných a soukromých budov. U všech nových vozidel pro veřejnou dopravu by měl být mimoto zajištěn snadný přístup pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace. Obecně je věnována pozornost situaci zranitelných skupin, zejména v oblasti zdraví. Plán zahrnuje také opatření ke zlepšení vzdělávacích příležitostí u všech dětí školou povinných. Pokud jde o rovnost žen a mužů, plán obsahuje opatření, která se zaměřují výslovně na možnosti kariéry v oblasti informačních a komunikačních technologií pro ženy s cílem zlepšit genderovou vyváženost mezi odborníky na informační a komunikační technologie. Očekává se, že se situace uchazeček o zaměstnání na trhu prácelepší v důsledku cílených opatření, která se zaměřují na podporu sladění pracovního a rodinného života vytvářením možností práce na dálku a práce na částečný úvazek pro domácnosti s dětmi. Řízení a provádění projektů by mělo zajistit stejnou odměnu za rovnocennou práci a rovněž rozmanitost ve vedení. Při výběru projektů by se měla navíc uplatňovat zásada nevyločení a povinnost bojovat nejen proti diskriminaci založené na pohlaví, nýbrž také proti diskriminaci na základě rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku a sexuální orientace.

Vlastní bezpečnostní hodnocení

- (40) Plán obsahuje pro každou složku obecné vlastní bezpečnostní hodnocení a uvádí opatření s bezpečnostním rozměrem. Ačkoliv je lotyšské vlastní bezpečnostní hodnocení obecné, plán se zabývá kybernetickou bezpečností a jinými aspekty digitální bezpečnosti. Ve vlastním bezpečnostním hodnocení je vyvozen závěr, že plánované investice posílí bezpečnost dotyčných opatření.

Přeshraniční projekty a projekty, jichž se účastní více zemí

- (41) Plán přispívá k různým projektům, jichž se účastní více zemí, a významným projektům společného evropského zájmu: k projektům koridoru Via Baltica 5G, evropské síť center pro digitální inovace, evropské společné datové infrastruktury a služeb (prostřednictvím potenciálního významného projektu společného evropského týkajícího se cloudu nové generace), propojené veřejné správy, evropského genomu, systému výměny rentgenových snímků mezi pobaltskými státy (Baxe) a mikroprocesorových a polovodičových technologií. Tyto projekty jsou financovány rovněž z jiných programů, jako je program Digitální Evropa nebo Nástroj pro propojení Evropy, a ze strukturálních fondů.

Konzultační proces

- (42) Od prosince 2020 do března 2021 se uskutečnila řada tematických veřejných konzultací, které byly otevřené pro organizace občanské společnosti, sociální partnery, místní orgány a jiné zúčastněné strany. Zástupci sociálních partnerů, obchodních organizací, místních samospráv a jiných zúčastněných stran se zúčastnili diskusí ohledně plánu, které byly vedeny mezi Komisí a lotyšskými orgány. Připomínky partnerů k návrhu plánu byly veřejně přístupné a byly zveřejněny společně s plánem.
- (43) Předpokládá se, že zapojení zúčastněných stran do provádění bude zajištěno prostřednictvím řídicího a kontrolního systému, který se používá k poskytování podpory v rámci politiky soudržnosti, kdy jsou zástupci zúčastněných stran nedílnou součástí monitorovacího výboru pro fondy EU. Pro zajištění vlastní odpovědnosti příslušných aktérů má zásadní význam zapojení všech dotčených místních orgánů a zúčastněných stran včetně sociálních partnerů během celé doby provádění investic a reforem obsažených v plánu.

Kladné posouzení

- (44) Na základě kladného posouzení lotyšského plánu ze strany Komise se zjištěním, že plán uspokojivě splňuje kritéria pro posouzení stanovená v nařízení (EU) 2021/241 v souladu s čl. 20 odst. 2 a přílohou V uvedeného nařízení, by toto rozhodnutí mělo stanovit reformy a investiční projekty nezbytné pro provádění plánu, příslušné milníky, cíle a ukazatele a částku poskytnutou Uníí na provádění plánu ve formě nevratné finanční podpory.

Finanční příspěvek

- (45) Odhadované celkové náklady plánu Lotyšska činí 1 826 000 000 EUR. Jelikož plán uspokojivě splňuje kritéria pro posouzení stanovená v nařízení (EU) 2021/241, a vzhledem k tomu, že výše odhadovaných celkových nákladů plánu je nižší než maximální finanční příspěvek, který je pro Lotyšsko k dispozici, měl by se finanční příspěvek přidělený na plán Lotyšska rovnat částce odhadovaných celkových nákladů plánu, aniž je dotčena aktualizace plánu za účelem zohlednění maximálního finančního příspěvku v souladu s čl. 18 odst. 2 uvedeného nařízení.

- (46) V souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241 se výpočet maximálního finančního příspěvku pro Lotyšsko má aktualizovat do 30. června 2022. V souladu s čl. 23 odst. 1 uvedeného nařízení by měla být Lotyšsku poskytnuta částka v rámci právního závazku do 31. prosince 2022, která nepřevyšuje maximální finanční příspěvek podle čl. 11 odst. 1 písm. a) uvedeného nařízení. V návaznosti na aktualizovaný maximální finanční příspěvek by Rada na návrh Komise měla v případě potřeby toto rozhodnutí bez zbytečného odkladu změnit tak, aby zahrnovalo aktualizovaný maximální finanční příspěvek vypočtený v souladu s čl. 11 odst. 2 tohoto nařízení.
- (47) Poskytovaná podpora bude financována z půjček, které Komise přijímá jménem Unie na základě článku 5 rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053¹. Podpora by měla být vyplacena ve splátkách, jakmile Lotyšsko uspokojivě splní příslušné milníky a cíle identifikované v souvislosti s prováděním plánu.
- (48) Lotyšsko požádalo o předběžné financování ve výši 13 % finančního příspěvku. Tato částka by měla být Lotyšsku poskytnuta s výhradou vstupu v platnost dohody o financování a v souladu s touto dohodou.

¹ Rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 ze dne 14. prosince 2020 o systému vlastních zdrojů Evropské unie a o zrušení rozhodnutí 2014/335/EU, Euratom (Úř. věst. L 424, 15.12.2020, s. 1).

- (49) Tímto rozhodnutím by neměly být dotčeny výsledky jakýchkoli řízení týkajících se přidělování finančních prostředků Unie v rámci jakéhokoli jiného programu Unie kromě nástroje nebo řízení týkajících se narušení fungování vnitřního trhu, která mohou proběhnout, a to zejména na základě článků 107 a 108 Smlouvy. Rovněž nezprošťuje členské státy povinnosti oznamovat Komisi záměry poskytnout státní podporu podle článku 108 Smlouvy,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1
Schválení posouzení plánu

Posouzení plánu Lotyšska na základě kritérií stanovených v čl. 19 odst. 3 nařízení (EU) 2021/241 se schvaluje. V příloze tohoto rozhodnutí jsou stanoveny reformy a investiční projekty v rámci plánu, opatření a harmonogram pro monitorování a provádění plánu, včetně příslušných milníků a cílů, příslušné ukazatele týkající se plnění plánovaných milníků a cílů a opatření pro poskytnutí plného přístupu ze strany Komise k příslušným podkladovým údajům.

Článek 2
Finanční příspěvek

1. Unie poskytne Lotyšsku finanční příspěvek ve formě nevratné podpory ve výši 1 826 000 000 EUR¹. Částka ve výši 1 640 779 642 EUR je k dispozici pro přijetí právního závazku do 31. prosince 2022. Pokud je výsledkem aktualizace uvedené v čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241 aktualizovaný maximální finanční příspěvek pro Lotyšsko, který se rovná částce 1 826 000 000 EUR nebo je vyšší, bude k dispozici další částka ve výši 185 220 358 EUR pro přijetí právního závazku od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2023. Pokud je výsledkem aktualizace uvedené v čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241 aktualizovaný maximální finanční příspěvek pro Lotyšsko, který je nižší než částka 1 826 000 000 EUR, bude rozdíl mezi aktualizovaným maximálním finančním příspěvkem a částkou 1 640 779 642 EUR k dispozici pro přijetí právního závazku od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2023 v souladu s postupem stanoveným v čl. 20 odst. 8 nařízení (EU) 2021/241.

¹ Tato částka odpovídá finančnímu přidělu po odečtení poměrného podílu Lotyšska na výdajích podle čl. 6 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241, vypočteného v souladu s metodikou uvedenou v článku 11 uvedeného nařízení.

2. Finanční příspěvek Unie bude Lotyšsku poskytnut Komisí ve splátkách v souladu s přílohou tohoto rozhodnutí. Částka ve výši 237 380 000 EUR se poskytuje jako předběžné financování a je rovna 13 % finančního příspěvku. Komise může vyplatit předběžné financování a splátky v jedné nebo více tranších. Výše tranší závisí na dostupnosti finančních prostředků.
3. Předběžné financování bude uvolněno v závislosti na vstupu v platnost dohody o financování a v souladu s touto dohodou. Předběžné financování se zúčtuje poměrným odečtením od úhrady splátek.
4. Uvolnění splátek v souladu s dohodou o financování je podmíněno dostupným financováním a rozhodnutím Komise přijatým v souladu s článkem 24 nařízení (EU) 2021/241 o tom, že Lotyšsko uspokojivě splnilo příslušné milníky a cíle, které byly zjištěny v souvislosti s prováděním plánu. S výhradou vstupu právních závazků uvedených v odstavci 1 v platnost musí Lotyšsko pro to, aby bylo způsobilé pro platbu, splňovat milníky a cíle nejpozději do 31. srpna 2026.

Článek 3
Určení

Toto rozhodnutí je určeno Lotyšské republice.

V ... dne ...

Za Radu
předseda nebo předsedkyně
